

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti, prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 201.

V Ljubljani, v petek 4. septembra 1891.

Letnik XIX.

Slovenščina v tržaških cerkvah.

(Izvirni dopis.)

(Konec.)

Člankar se dalje čudi, da se je dopisnik oziral na odnose, kakršni so bili pred 40, 50 leti ter ga uči, da treba uvažati sedanje odnose. Dopisnik tržaški je le povedal, koliko pridig slovenskih je bilo takrat in koliko jih je zdaj za ravno tisti mestni in okolični okraj, uvažal je torej tedanje in sedanje odnose. Modruje tudi člankar, da če kje konservativizem ni na svojem mestu, velja to ob tem vprašanju, pozabil je pa povedati (ker mu ne služi za njegovo razpravo), da sta bili do l. 1847. le dve farni cerkvi v Trstu, zdaj jih je pa pet in se zida šesta, in da v okolici sta od tedaj tudi dve več; torej za isti okraj, kjer sta bili poprej le dve župi, jih je zdaj sedem in bode jih kmalu osem. Kje je tedaj tak konservativizem, pred katerim svari?!

4. Najbolj kolosalna neresnica in zvijača pa je člankarjeva trditev, da dopisnik tržaški odpravlja mestne Slovence v cerkve po okolici!

Po katerih pravilih zdrave logike je to trditev „iztuhtal“, res ne moremo razumeti. Pozabil je na juridično pravilo: „Qui nimis probat, nihil probat.“ Tržaški dopisnik je le dokazal, da meščanski verniki slovenski imajo dosti slovenskih pridig v Trstu in da okoličani (Rojanci in Sv. Ivanci), ki so jih popred morali iskati v Trstu, jih imajo zdaj doma. Ali se to pravi goniti slovenske meščane v cerkve po okolici?! Ali ni taka pisava nevredna zvijača, motenje in beganje občinstva?

Člankar je zasledil v izjavi „Slovenčevega“ dopisnika ob tem vprašanju tak „tenor“, kakor da bi se ljudstvo niti ne brigalo za vso to zadevo, da ga

ni „Edinost“ hujskala in razgrevala. — Tega „Slovenčev dopisnik“ nikjer ni rekel; ako je pa člankar tak „tenor“ v dopisu našel, naj mu bode, ali dovoli naj nam, da mu povemo, kakšen „tenor“ so drugi ljudje, posebno na deželi in po sosednih škofijah našli v njegovih člankih. „Ta „tenor“, ki so ga gori rečeni našli v „Edinosti“ člankih o tej zadevi, bil je „Slovenčevemu“ dopisniku iz Trsta ravno povod, da je stvar pojasnil in na pravo stališče postavil.

Ta, ki te vrstice piše, imel je priložnost govoriti z mnogimi duhovniki in tudi svetnimi gospodi sosednih škofij, odkar „Edinost“ razpravlja perečo zadevo o slovenski pridigi pri sv. Justu, in prvo vprašanje teh gospodov je bilo: „Ali v Trstu res ne bo več slovenskih pridig?“ Da, da, gospóda, pisava Vaša je bila tako zavita, da je vsakdo, komur niso dobro znane tržaške razmere, mislil, da z odpravo slovenske pridige iz stolne cerkve prenehajo vse slovenske propovedi v Trstu. Da je bil „tenor“ Vaših člankov tak, kaže tudi Vaš dopisnik z „dežele“ v št. 64., ki govori o zapiranju cerkvenih vrat slovenskemu ljudstvu, da to odslej niti v cerkvi ne bode slišalo slovenske besede. Kdo v taki neresnični pisavi ne vidi motenja in beganja ljudstva, ki zna, da ravno temu ljudstvu se ni vzela ne ena pridiga, ampak se iz oddaljene stolne cerkve, h kateri je dohod težaven in po zimi večkrat nemogoč, prenesla v drugo bolj priložno in bolj priročno cerkev, kjer je bila poprej skozi toliko let. Ta dopisnik z „dežele“ kliče na pomoč sosedne škofo, občinska zastopništva, naj se postavijo na noge, da se ohrani slovenska pridiga v stolni cerkvi, da bodo Krašovci in sploh slovensko občinstvo imeli kje priložnost poslušati božjo besedo, kakor da bi ne bilo slovenskih pridig in krščanskega nauka ne

pri novem, ne pri starem Antonu. Kam ste zašli? Tako bi mogli tudi tukaj vprašati.

V svarjenju tržaškega „Slovenčevega“ dopisnika, naj se ne bega in ne moti narod, vidi člankar „nekako groznjo“ ter sumi, da se še kaj kuha, mesto da bi pomislil, kako je vsako beganje in motenje ljudstva vselej škodljivo že samo po sebi, kar je zapeljivo; da pa temu, ki ga moti in bega, tudi ni na korist, sledi iz tega, ker se isto ljudstvo, ki spozna resnico in pravo stališče vprašanja ali zadeve, obrne od njega.

Da pa ljudstvo tudi v tej zadevi zve pravo in vso resnico, za to se bode že skrbelo. — Pri tej priložnosti ne moremo opustiti opazke, da ravno „Edinost“ dosledno v tej zadevi grozi: zdaj z razkolništvom ali odpadstvom, zdaj s šturm-peticijami in Bog vé, s kakimi strašnimi posledicami že tolikokrat omenjene odredbe škofijskega ordinarijata (glej št. 56., 60., 64., 65., 66. i. dr.). O pomenu stolne cerkve člankar piše prav lepo in tu se z njim slagamo in podpisemo, ne z obema, kakor on, ampak le z eno roko, ker to zadostuje; le škoda, da se je od neke strani vzvišen pomen stolne cerkve spoznal in priznal še-le zdaj, ko bi se bil ta pomen poprej priznal, gotovo bi se bilo sémtertje kaj o njem omenilo in ljudstvu naznanilo, ali kaj tacega v člankih „Edinosti“ pred mesecem junijem t. l. zastoni iščeš; stolna cerkev jej je bila do zdaj skoraj nepoznana zemlja, ker še ne vé imenovati več, kakor enega slovenskega pridigarja tam, skoravno ta že mnogo let več ne pridiguje in ima zdaj že tretjega naslednika. Iz tega se tudi vidi, kako pridno so pristaši „Edinosti“ obiskovali slovenske pridige pri sv. Justu in kako zanesljiva so njih poročila o številu poslušalcev!

Na druge manj bistvene točke „Edinostnega“ člankarja v tej zadevi v št. 65. in 66. ne bomo

LISTEK.

PROLOG.

Zložil gospod Mihael Opeka

za slovesno odprtje

„Katol. društva rokodelskih pomočnikov“
na Vrhniki.

Razvita naša je zastava,
Ž nje geslo naše se blišči;
V združnosti je moč in slava,
Družina jedna zdaj smo mi.
Na zdravje, bratje! v družbi novi,
Bog živi nas, Bog blagoslovi!

Namen uzoren družbi naši,
On s srcem spaja naj sreč:
Kogar pošteno delo plaši —
Drugam iskat naj bratov gré!
Telo nam hrani zdravo, čilo;
Nam delo prvo je glasilo.

Pri delu vsakdo resno misli:
Od kod prihaja tla blagoslov?
Boga imejmo, bratje, v čisli,
Da z nami biva duh njegov.
Z molitvijo družimo delo
In lahko bode se živelo.

Kadár pa roka se upeha:

Počitka željno je teló,

Zabáve, rádoti in smeha

Privošči delavcu vsakdó.

Pregovor star takó nam pravi:

Zivljenja pol je v šali zdravi.

Razvita naša je zastava,

Ž nje geslo naše se blišči,

Načela vodijo nas prava,

Poštena smo družina mi.

Drug drugu zvesto v roke sezi:

Na mnoga leta naši zvezi!

Ponočni kralj.

Francoški spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

„Ali moram tudi v Reiherglen priti?“

„Ako hočeš, to bo tvoje plačilo. Ali mi imaš kaj povedati?“

„Le nekaj zaporov se je vršilo, ki so vam gotovo znani. Zaloge naše se množé, v Balingary so kmetje pripravljeni k vstaji; „Irishman“ se tiska v 12.000, „Irish People“ v nič manj iztisih. Kmetje se vadijo po noči v orožju, — vašo proklamacijo nosijo od hiše do hiše!“

„In je z veliko urnostjo pošiljajo v železniške kupéje,“ pristavi doktor. „Ko sem se včeraj peljal s Pilfererjem in škofom iz Bolyboy-a v Cork, pre-

jeli smo en iztis, v katerega je bil zavit debel kamen, ki bi bil kmalu lorda Pilfererja ubil.“

„Da bi ga le bil!“ porogljivo pristavi Tobija; „dober vzgled bi bil to vsem ostalim lordom. Lorda sta se gotovo umaknila v mesto?“

„Pilferer, da; a škof se je peljal k glavarju v Dublin, da mu dá vojakov, s katerimi bo grad zavaroval, — in da mu sporoči o delih „sinov noči.“

„Seznanihi jih bomo z vašo novo iznajdbo, mojster — in potem, gorje gradu!“

„Ne samo vojniki bodo tam — temveč tudi zastavljenec.“

„Ali vam je to povedal?“

„Zalika bo tam, nevesta Petrova.“

„V „workhouse“-u je.“

„Pinnacle jo bo odpeljal.“

„Prepozno bo, vikarij jo je našel in jo bo tudi zahteval.“

„Kdo je rekel?“

„On sam, včeraj v Queenstown-u.“

Doktor izpusti kletvico. „Vsi katoliški duhovniki so zoper nas! Ako vikarij dobi Zaliko, pripeljal jo bo Petru in ta se bo odpeljal z njo v Ameriko!“

„Koliko škode nam delajo duhovniki po svojem vplivu na ljudstvo!“ vzdihne Tobija. „Oni nočejo vstaje, obsojajo našo družbo, ki hoče hitro po požarih in po meču dospeti k osvoboji, katero pa oni upajo dobiti po pravici, kakor bi pravice še kaj bilo na svetu!“

„Delati moramo brez duhovnikov!“ pravi jezno

odgovarjali, ker bi morali ponavljati, kar je že razpravljalo tržaški dopisnik v št. 178. „Slovenca“. Odgovor bi tudi bil zama, ker stojimo na povsem različnem stališču.

„Edinosti“ je narodnost prva stvar, in ker misli in trdi, da je odprava slovenske propovedi iz stolne cerkve slovenski narodnosti v Trstu na škodo, poteguje se za njo z vsemi močmi in silami; mi stojimo na stališču katoliške cerkve, ki objema vse narode in zatorej trdimo, kar je v št. 178. „Slov.“ dokazano bilo, da ta odprava ni škodljiva slovenski narodnosti, ne ver, ker od slej bodo imeli tržaški Slovenci v mestu še lepšo priliko poslušati božjo besedo v svojem jeziku.

Gospoda pri „Edinosti“! Polemizovali v tem vprašanju z Vami več ne bomo; kakor smo rekli, stojimo na različnih stališčih; zasledovali pa bomo v Vaših člankih vsako neresnico in vsako zvišajo in jo zavračali v pouk ljudstva. Spoštujemo Vašo narodno zavest in delovanje na tem polju; Vi pa spoštujte tudi cerkvene oblasti odredbe in ne segajte v njen delokrog, ker k temu niste poklicani, pak mirna Bosna! Prepričani morete biti, ako narodnost slovenska v Trstu nima večjih nasprotnikov, kakor so katoliška cerkev in njeni zastopniki, da se bode vedno krepka ohranila na obalah Adrije.

K sklepu še ta-le opazka: V št. 65 in 66 „Edinost“ očita „Slovenca“ neko nedoslednost in protislovje, ker je tiskal tržaškega dopisnika pojasnilo v št. 178, ki se ne sлага povsem s prejšnjimi poročili.

Na to odgovorimo: „Slovenec“ je nekatera poročila posnel po „Edinosti“, druga mu je poslal dopisnik v št. 151. Ta je poročal, kar je zvedel in kakor je zvedel, da pa vse resnice ni zvedel, sam prizna, ker pravi, da gosp. župnik ni smel govoriti.

Slovesno odprtje „Kat. društva rokodelskih pomočnikov“ na Vrhniki.

Take slavnosti že lep čas ni bilo na Vrhniki, kakor letošnjo Angeljsko nedeljo. Odprlo se je namreč slovesno na novo osnovano „Katol. društvo rokodelskih pomočnikov“.

Okrog 9. ure dopoldne pripeljali so se na voz in v kočijah udje „Katol. društev rokodelskih pomočnikov“ s svojimi zastavami iz Ljubljane, Šentvida in Novega Mesta in še več drugih odličnih gostov. Po kratkem oddihljeju sprejme jih vrhniško „Društvo rokodelskih pomočnikov“ in župan vrhniški, gosp. Gabrijel Jelovšek pozdravi kot občinski predstojnik v pričo obilnega občinstva s kratkimi pa točnimi besedami došle goste ter jim zakliče: „Živeli!“ V odzdrav je sledil močan „Živio!“

Načelnik ljubljanskega društva, čast. g. Janez Gnezda, odgovori mu v imenu gostov z milimi be-

doktor. „A prišel bo dan, ko jim porečemo: Nova država vas ne pozna; ničesa niste storili za njo, zato tudi ona za vas ničesa storiti ne more! — Kdaj pa ti je vikarij to pravil!“

„Včeraj v Queenstown-u, kamor je bil spremlj izseljenec glengariffske!“

„Ali meni, da je že odpotoval v Dublin?“

„Odpotoval je — a na potu namerava obiskati starega prijatelja.“

„Morebiti mu moremo načrt še spodbiti,“ pravi doktor bolj sam sebi, sede k gugajočej se mizi in piše: „Podvizajte se! Osebo iz W. bo odpeljal mogočen sovražnik. Niti trenutja ne smete izgubiti. Odgovorite, ko ste sežgali te vrste, Irvinghtonu, hotel „Imperial“, Cork.“

„Kje je brzajavna postaja?“

„Na bližnjem trgu — ali grem —“

„Ne, šel bom sam! Na svidanje! Previdnost, živahnost, molčečnost!“

Hitro je odšel.

Pol ure pozneje čital ga je škof pri zajutruku v Dublinu.

„Kako izvrsten prijatelj!“ govoril je škof sam sebi, položil telegram poleg sebe in nadaljeval mirno čitanje svoje po različnih časopisih. Ko je odhajal iz obednice, naročil je stoprav postreščku, naj pokliče Jana Blumfielda - Pressmanna. Ne da bi mu kazal brzajavno sporočilo, naznani mu škof svojo željo in mu dá povelja in zapečaten list za vodjo „workhouse“-a.

(Dalje sledi.)

sedami, da so prišli krstit svojega mladega brata in da se bodo Vrhniciani še danes prepričali, kako blag je njih pohod.

Na to zaigra domača godba koračnico in lep spreved, spremljan po mnogem občinstvu, začne se pomikati skozi prvi slavalok, ki je nosil na vnani strani napis: „Bratom pozdravi!“ na notranji pa: „V družbi je moč!“

Pred cerkvijo sv. Lenarta na Bregu pozdravi goste visok mlaj, in po dolgih ulicah vrhniških vihrajo iznad hiš plavajoče zastave. Na „vasi“ sprejme jih zopet lep slavalok, noseč besede Gregorčičeve: „Delo ti ljubi, a bój se pokoja!“ in Potočnikove: „Prazno je delo brez blagra z nebes.“

Ko pa dospojo naposled v „Hrib“ pred hišo, kjer ima vrhniško društvo svoje prostore, ustavijo se pred tretjim slavalokom, nosečim društveno géslo: „Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!“ in rek: „Moli in delaj!“

Ob 10. uri prične se slovesna služba božja v farni cerkvi sv. Pavla, kjer so bila pričujoča vsa društva s svojimi zastavami. Najprvo je čast. gosp. dr. J. Marinko, načelnik novomeškega „katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“, v tri četrt ure trajajočem govoru naslikal vernikom v divni in krepki besedi, kakor on zna, namen, korist in potrebo katoliških društev rokodelskih pomočnikov.

Nato je daroval čast. g. J. Gnezda z asistenco slovesno sv. mašo ob petju dobro izvežbanega vrhniškega kora pod vodstvom gosp. Vinka Levstika, tukajšnjega šolskega vodje.

Ob 12. uri se je pričelo zborovanje v društvenih prostorih v Hribu pri „Štefci“. Čast. g. dekan vrhniški, Janez Koprivnikar, načelnik novemu društvu, pozdravi navzoče društvenike in goste z domačo besedo, želeč blagoslov božji in proseč starejša društva iz Ljubljane, Šentvida in Novega Mesta, da sprejmejo mlado vrhniško društvo med-sé. Sklicuje se na jedinstvo, vošči društvu lepega napredka.

Nato prebere društveni tajnik izvoljeno načelnništvo in število novih udov, ki je že doseglo številko 43. Jednoglasno in z vidnim veseljem potrdi se načelnništvo in udje.

Čast. g. J. Gnezda, načelnik ljubljanskega društva rokodelskih pomočnikov, odzdravi, razlagaje društveni pozdrav: „Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!“, in križ, ki ga nosi društvena zastava. Po tem uvodu položi pomočnikom na srce v poljudni besedi nekaj pravil, izmed katerih je poudarjal vzlasti štiri: a) Držite se nedelj in praznikov, osobito gledé dela! Krajcar, tako zaslužen, nima teka. b) Začnite štediti! Bodočnost je pred vami. Brez „nič“ ni „nič“. Bodisi rokodelce kakoršenkoli, brez ničesar ne more začeti na svojo roko. Vendar ni teh besedij tako misliti, kakor bi si ničesar ne smeli privoščiti. Tudi ko bi ne mislili na samostojnost, morate vendarle štediti. Pride bolezen ali kaj drugega, in takrat je trpka, prazen biti. c. Varujte se znanja z drugim spolom! Poprej ognjišče, potem žena! d) Pridno častite sv. Jožefa, društvenega patrona! — To pojasni z dvema prav ganljivima izgledoma iz kronike ljubljanskega „Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“.

K sklepu izpregovori še čast. g. dr. Marinko par krepkih besedij, rekoč: „Ostanite trdni, kakor ste zdaj! Če vas kdo pita s „farškim hlapcem“, posmehujte se mu! Otrk morda se ustraši, če pes zalaja, mož pa ne!“

Ob 1. uri se je zborovanje sklenilo in potem so stopala vsa društva z godbo v sprevedu po Vrhniki do vrta restavracije g. Drabeka.

Skupen obed je bil jako živahen, saj je bilo samih gostov navzočih do 80. Domači g. načelnik je napil najprvo sv. Očetu, prevzvišenemu knezoškoču in presvetlemu cesarju; nadalje častitim gostom, osobito načelnikom ljubljanskega, šentviškega in novomeškega društva rokodelskih pomočnikov.

Čast. g. Anton Kržič, nunski katehet iz Ljubljane, odzdravil je, poudarjaje vzlasti ljubezen, rekoč: „Vsaka stvar ima neko gonilno moč, ki jo ohranja in krepi; tako ima tudi društvo pomočnikov tako gonilno moč, in ta je ljubezen.“

Gospod tajnik vrhniškega društva pomočnikov je še zahvalil častite goste za udeležitev, vrhniške odličnjake za denarno podporo, g. dekana za načelnništvo, g. župana za pozdrav, mojstre in pomočnike za zanimanje, dekleta za pletenje vencev in sploh vsakega, ki je slovesnost povišal ter zahvalo združil s prošnjo, da slavno občinstvo še nadalje ostane mlademu društvu naklonjeno.

Vmes je svirala godba, pomočniki pa so prepevali domače pesmi.

Po treh so se slavici udeležili v farni cerkvi petih litani in pred peto uro se je začela slavnostna beseda v društvenih prostorih.

Skozi vrata, z venci vpletena, stopil si v prvo sobano, koder si zagledal pred seboj oder. Kulise je naslikal znani slikar, domačin g. Sim. Ogrin. Ob zastoru vidimo dve alegorični sliki naravne velikosti v antičnem slogu, predstavljajoči razna rokodelstva. Ena drži v roki strojarski nož, druga mizarško pilo (žago) in stružec. Eni leži v podnožju kovaško nakovalo, drugi črevljarsko kopito. Okrog, spodaj in zgoraj leže v posamičnih poljih zopet emblemi drugih rokodelstev, tako da so zastopana vsa rokodelstva, kar jih je na Vrhniki in bližnji okolici. Nad zastorom pa se blišči društveni pozdrav: „Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!“

Ko se sobana napolni poslušalcev, odgrne se zastor in pevci ljubljanskega društva rokodelskih pomočnikov pod vodstvom g. Al. Saksa zapoje društveno pesem s priučeno spretnostjo.

Na to govori vrhniški rokodelski pomočnik Ing. Stržinar z navdušenim glasom prolog, ki ga je zložil za to slavnost vrhniški bogoslovec g. M. Opeka.

Sentvidski društvenik Jože Arhar sam je s svojo prikupljivo vnajostjo in čisto izreko v šaljivem govoru naslikal študenta-lahkoživeca, ki mu računni gostilničarjevi, krojačevi in črevljarjevi glavo belijo.

Seveda ni bilo pri vseh točkah brez ploskanja, a ko ljubljanski pevci zapoje „Zvezdo“ (zložil L. Hudovernik), se niso hotele poslušalcem roke pomiriti. Dvakrat še moral se je zastor odgrniti in pevci so zapeli za nameček še: „Sabljenka brušena“ pa „Morje adrijsko“.

Naposled so predstavljali ljubljanski društveniki „Vsak po svoje“, igrokaz iz rokodelskega življenja, ki ga je spisal A. Dolinar-Lučinki. Igerca nam predstavlja v treh dejanjih pristen izraz iz rokodelskega življenja na popotovanju. Trije pomočniki povse različnih temperamentov in rokodelstev se snidejo v gostilni. Seznanijo se. Črevljarski pomočnik Tine je blag, delaven in varčen mladenič, mizar Nande je malomarnež in lahkoživec, krojač Jaka pa ravnodušen in brezskrben. V drugem dejanju snideta se Tine in Nande pri studencu. Nande si ugaša žejo z žganjem, Tine z bistro studenčnico. V tretjem dejanju najdemo Tineta pri črevljarskem mojstru Urbanu, ki je bil tako zadovoljen z njim, da mu dá svojo Reziko za ženko. Nande pa Tine ga obiščeta in veselita se Tinetove sreče. — Igrokaz nam kaže jako plastično rokodelce na potu in uči, kako je treba rokodelcem biti skrbnim, delavnim in varčnim, da dospojo do svoje sreče. M. Bončar je vrlo pogodil Tineta, zadostno tudi Iv. Jelovšek Jako, Fr. Koželj dobro kratko ulogo mojstra Urbana, kar mojsterski pa je bil nemojster Nande, katerega je predstavljal Iv. Rebek do cela dovršeno. „Pa res, ravno tako se pogovarjajo,“ zinil je priprost poslušalec.

Prebralo se je tudi še par telegramov, iz Škotije Loke, Maribora itd., in potem se je začela prosta zabava. Ob 8. uri pa so se gostje ob sviranju godbe in glasnimi „živio“-klici odpeljali na vozovih proti beli Ljubljani.

Vrhnicianom, vzlasti rokodelcem, ostane pa Angeljska nedelja živo v spominu in Bog daj — tudi v srcu. Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. septembra.

Notranje dežele.

Potovanje cesarjevo na Češko. Cesarja na Češko bodo spremljali ministri grof Falkenhayn, marki Bacquehem in baron Gautsch. Iz tega, da baron Pražak ne spremlja cesarja, sklepajo nemški listi, da je njegovo stališče omajano in bode kmalu odstopil.

Mladočehi. Skoro vsi mladočeški govorniki priznavajo po volilnih shodih, da jim ni mogoče pridobiti zaveznikov, ker se drugi poslanci toliko ne zanimajo za češko državno pravo. Jediní Kramar pričakuje, da se Mladočehi zjedinijo z drugimi desničarji. Nemški konservativni listi pa odgovarjajo na to, da zveza mej konservativci in Mladočehi ni mogoča, dokler poslednji ne popusté dosedanjih nazorov o verskih zadevah.

Poslanec Rihard Purkhart. Ravnatelj deželne kmetijske šole v Budejevicah, Rihard Purkhart, je kot mladočeški kandidat bil voljen v državni zbor. Prevzel je mandat, deželnemu odboru pa tega ni naznanil in tudi za dopust ni prosil, ter tudi ni preskrbel, da bi ga kdo nadomeščal. Deželni odbor je zaradi tega začel disciplinarno preiskavo proti njemu in ga začasno od službe odstavil.

Madjari in vojska. Ko se vsi drugi madjarski listi jezé, da so častniki Jelačićevega polka položili venec na grob svojemu imejtelju in vidijo v tem politično demonstracijo, odobrava to dejanje pijetete odločno konservativni „Magyar Allam“. Ta list pravi, da ni treba povsod iskati političnih povodov. Veseliti pa mora vsacega pravega prijatelja Avstrije, da se še dobé mej Madjari ljudje, katerih še ni zaslepil madjarski šovinizem in se upajo to tudi povedati.

Vnanje držiave.

Rusija in Turčija. Ruska politika ima v orijentu vsekako zaznamovati precejšen uspeh. Sicer ni resnica, da bi bile morske ožine odprte za vse ladije, temveč odprte so le za ladije križarice, katere plavajo pod trgovsko zastavo. Pa tudi takih ladij drugih držav Turki ne bodo več zadrževali. Te ladije so nekako na pol vojne ladije. V mirnem času se rabijo za trgovino, ob vojni pa se spremené v vojne ladije. Narejene so tako, da ustrezajo obema namenoma. Rusiji sedaj ne bode več težko na teh ladijah, ki se ne bodo pregledavale, spraviti mnogo vojakov pod trgovsko zastavo pred Carigrad. To je vsekako velik uspeh, če tudi velike vojne ladije še ne smejo skozi Dardanele. V Londonu so jako nevoljni, da se je porta udala želji Rusije, in preté, da sedaj nikakor ne izpraznijo Egipta. Za to pretenje se sevéda v Carigradu ne zmenijo, ker tako nikdo ni pričakoval, da bi poklicali Angleži vojske iz Egipta.

Rusija in Rumunija. V Bukareštu izhajajoči list „Romanul“ je izvedel, da je Rusija predlagala Rumuniji, naj bi zamenila Dobrudžo z Besarabijo, ker ima prva za Ruse večjo strateško važnost, nego poslednja. To je tudi res, ker bi Rusija potem bila sosedna Bolgarije. Rumunom bi s tako zamenitvijo bilo morda ustreženo, ker jako hrepené, da bi zopet dobili Besarabijo. Bolgari bi pa nove sosesde pač ne bili veseli.

Patrijarhatski oskrbnik. Beratski metropolit Dorotej je izvoljen začasnim oskrbnikom carigradskega patrijarhata. German volitve ni hotel prevzeti.

Sedanski dan. Nemški časopisi povodom jedenindvajsetletnice zmage pri Sedanu v člankih izjavljajo veliko nezaupnost proti Franciji in Rusiji. Iz vseh nemških glasil se dá posneti, da se Nemci že bojé vojne. Prijateljstvo mej Francijo in Rusijo jim je vedno manj po godu. Samo Bismarckovo glasil misli, da se Nemcem ni bati Rusije. Rusi bodo le gledali, da zapró Črno morje za druge ladije, potem bodo pa vso svojo pozornost obrnili v Azijo. Za Francoze ne bodo šli proti Nemcem v boj.

Parnell napenja vse sile, da bi se ohranil v političnem življenju. Ko se mu je izneveril jeden največjih listov, osnoval je sedaj drugi list. Hitro je v ta namen vkupe spravil nekaj tisoč funtov sterlingov. Sedaj se vpraša, odkod je dobil Parnell toliko denarja? Irci mu ga niso dali, ker ne marajo več dosti zanj. Najbrž ga na skrivnem podpira vlada, kateri je ljubeše, da Iree vódi protestant Parnell, nego pa katoliški škofje. Vladni listi se zadnji čas nenavadno zanimajo za Parnella. Razpor na Irskem je vladi le v korist, zato pa Parnella podpira. Parnell pa sedaj potuje po Irskem in sklicuje shode, ki pa navadno niso posebno dobro obiskani.

Italija. Italijanska vlada je spoznala, da se zlasti sedanji čas pri vojni ne dá nič prihraniti, in jela je premišljevat na povišanje raznih davkov. Zbornici pač tega ne bodeta veseli, ker ste posebno od sedanje vlade pričakovali, da bode s prihranitvami naredila red v državnem gospodarstvu.

Chile. Ko se je predsedniku Balmacedi jelo slabo goditi, so nekateri njegovi polki pobili častnike in se pridružili nasprotnikom. Le tako je tudi bilo mogoče, da se je vsa Balmacedova vojska kar pogubila. Zasluge za zmago kongresovcev v Chilu bi Nemci radi sebi pripisali. Njih listi pripovedujejo, da je največ k zmagi pripomogel s svojo bistroumnostjo in skušenostjo nemški polkovnik Körner, katerega je chilská vlada bila poklicala za vojnega inštruktorja. Körner se je pa bil z Balmacedo spril in pridružil vstajnikom. Čudno se nam le to zdi, da prej ni bilo nič slišati o tem nemškem polkovniku, sedaj po zmagi se še le govori o njem.

Izvirni dopisi.

Iz Idrije, dné 31. avgusta. Dolgi deset let pletlo se je za nas jako pereče vprašanje, kam namreč s pokopališčem? Slavno okrajno glavarstvo je odločno zahtevalo, da se na drugem prostoru novo pokopališče napravi. Vsi napor županstva in zaupnih mož bili so zaman; kajti komur je znana našega mesta okolica, ta pač dobro vé, da v resnici ni primerne prostora nikjer in da tega zvršiti ni nikakor mogoče.

Slavno okrajno glavarstvo je naposled to tudi samo pripoznalo ter lansko leto pomladi dovolilo, da sme pokopališče tukaj ostati, s pogojem, da se primerno vzdigne, to je, nasuje. Vse pokopališče pa obseza 5800 štirjaških metrov. To velikansko delo

se je tudi z resnično odločnostjo že meseca junija minolega leta pričelo. Ves zid ob vodi Idrijci in na okoli se je moral obnoviti in pokopališče nasulo se je za poldrugi, deloma tudi za dva metra na visoko. Vse je sedaj jako ukusno dodelano, pota so lepo simetrično razdeljena, in v jeseni bodo se še lepa drevesa ob potih nasadila, prihodnje leto pa se bode še cerkvena zvišala.

Gosp. inženér Hrasky v Ljubljani izdeluje že načrt zánjo, in smelo trdim, da ne bode imela cela dežela in daleč na okoli jednakega pokopališča, kakor bode naše, to bode našega mesta pravi ponos.

Tudi veliki križ bil je že postavljen na prav primernem prostoru, tako, da se je lahko s celega pokopališča videl, kar je bilo vsemu prebivalstvu jako po godu. A kako neprijetno iznenadenje, ko ugledamo v nedeljo, 30. m. m., križ prestavljen, in to še celó na čisto neprimeren prostor!

Stoji namreč tik za cerkvijo sredi pota! Na kakšni podlagi se je to zgodilo, nam je nerazumljivo. Upamo, da to ne more in da tudi ne bode obveljalo.

Čuje se, da bodo menda prevzvišeni g. knezoškof sami naše pokopališče blagoslovili. Torej smo trdno prepričani in uverjeni, da bodo tudi oni sami pripoznali, da križ ne stoji na primernem prostoru, kajti to pač ni nobena primera, da bi dobri dve tretjini pokopališča bili za križem.

Ljudstvo torej odločno zahteva, da naj se križ postavi nazaj, kjer mu je bil prvi odločeni prostor, ali pa uprav na zadnji konec pokopališča, kjer bi mej dvema ali tudi štirimi primernimi drevesi zeló dobro pristal, ter bi se lahko molitvena klop, katere je ljudstvo zeló navajeno, spredaj postavila, kar na sedanjem prostoru ni mogoče.

Iz Kroke, 3. septembra. Kakor ste že poročali, je pri nas grozna bēda že nad 5 let. Nekdaj je bilo pri nas veselo življenje, a danes je sama tuga. Delavci se tudi z največjim trdom ne morejo več preživiti, zapuščajo domači kraj in iščejo zaslužka v tujini. Če pojde tako naprej in se nam ne odpre noben nov vir skromnih dohodkov, bode Kropa v kratkih letih zapuščeno selo. Edino tolažbo v svoji bēdi imamo še pri Bogu. V božjem hramu človek vsaj za trenutja pozabi nadloge in skrbi, in to tembolj, ker je naša župna cerkev v resnici kaj čedna in snažna. Veleč. g. msgr. Potočnik v Ljubljani so se zopet spomnili Kroke in dali napraviti lep kamenit tlak pred altarjem in novo obhajilno mizo. Bog stoterno povrni blagemu dobrotniku, ki si je s tem postavil trajen spomenik. — Minolo soboto pa so naš č. g. župnik Janez Kapus praznovali svojo 70letnico. Naši pevci so jim zapeli dve mični pesmici med streljanjem s topiči. Bog ohrani g. župnika še mnogo let!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. septembra.

(Presvetli cesar) je povodom svojega bivanja v Celju daroval v podporo raznoterih ubožnih zavodov 2000 gld.

(Iz Celja) se nam poroča: Pri dvornem obedu dné 1. t. m. so bili tudi: Preč. g. opat in župnik Ogradi, državni poslanec gosp. M. Vošnjak, deželni poslanec g. dr. Sernec, predsednik notarske kamore g. L. Baš, gimnazijski vodja gosp. Končnik in žalski župan Hausenbichler. — Ko je pri vajah pri neki priliki korakal mimo vladarja polk baron Kuhn št. 17., pohvalil je cesar jako laskavo njegovo vedenje in vežbanje.

(Štajerski deželni odbor) je že izdelal proračun in računške zaključke. Deželnemu zboru bode ob jednom predložil postavni načrt o reorganizaciji kmetijske družbe, zdravstvenega zakona, oskrbovališč in več železničnih predlog.

(Cesta čez Vagensperk.) Vsled sklepa deželnega zbora se predlaga tudi oni del ceste, ki pelje od gradu do vasi Leskovca in dalje. Podjetnik gospod Koprivnikar iz Litije ima nad 150 delavcev. Cesta bode čez strmi hrib v ovinkih jako položno izpeljana. Da nekateri to delo, ki je bilo že zdavnaj potrebno in sklenjeno, kritikujejo, to je naravno. Vsem bi pa mogel le tisti ustreči, kdor bi cesto in železnico naredil vsakemu do hišnih vrat.

(Iz Bele Krajine) se nam poroča, da se trtna uš vedno dalje širi, trtno perje se posuši in odpade, grozdja je ondot malo in še tisto bo komaj dozorelo. — Zimska strn je bila jako slaba, pridelalo se je toliko, da bo za seme; pomladna setev kaže pa lepše in ta bo obvarovala ljudstvo lakote. — Sadja

je zeló malo. — Prometa vsled slabih cestnih zvez ni skoró nobenega. Blagostanje vidno hira. Uboga Belokranjska!

(Osebná vest.) Dvorni svétnik in državni nadpravdnik gosp. dr. Leitmeier je dospel véeraj iz Begunj, kjer je nadzoroval c. kr. žensko kaznilnico, v Ljubljano, da nadzoruje tudi c. kr. moško kaznilnico na Gradu.

(Iz Trebnjega) se nam poroča: Kakor ste že sporočili, udarila je strela v poslopje usnjarja Z.; v trenutku je bilo gospodarsko poslopje v ognju. Zgoreli so trije konji, krava in dve telici. Unela so se tudi gospodarska poslopja sosedá R.; živino so rešili, a zgorelo je nad 1800 mernikov žita, vse seno, orodje, posoda itd. Plamen je bil tako silen, da je močan curek iz brizgalnice toliko zalegel, kakor bi olje vlival na ogenj. Hiši obeh gospodarjev so rešili, ker ni bilo sape. Ko bi bila burja, skoraj gotovo bi bilo Trebnje danes pogorišče. — Neki otrok je padel v apneno jamo, ko so gasili apno, drugi je padel v mlatilni stroj, katerega vrté konji. Vse te nesreče v kratkih dneh. — Če nas Bog obvaruje hude ure, upamo letos še precej dobre vinske letine.

(Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske.) Od 23. do 29. avgusta je bilo v Ljubljani rojenih 9, umrlo jih je 20, in sicer 1 za davico, 6 za jetiko, 13 za različnimi boleznimi; med mrtvimi je bilo 7 tujcev, 8 pa iz zavodov. Zbolele so 3 osebe, in sicer 2 za grižo, 1 za vrtico.

(Vinska letina.) C. kr. kmetijsko ministerstvo je izdalo statistično poročilo za leto 1890 o vinogradarstvu. Po tem poročilu je na Kranjskem zasajenih s trto 11.631 hektarov zemlje, od katerih je trtna uš uničila ali okužila 6023 hektarov, torej nad polovico vinogradov; vina se je pridelalo 163.930 hektolitrov; na Štajerskem je od 34.056 hektarov trtna uš okužila 5441 hektarov, vina so pridelali 476.000 hektolitrov; na Goriškem so na 6976 hektarih vrtov in na 9882 hektarih vinogradov pridelali 109.080 hektolitrov vina; v Istriji je od 47.060 hektarov vrtov okuženih 7126 hektarov, vinogradov je 35.731 hektarov, vina so pridelali 420.160 hektolitrov; na Nižje-Avstrijskem je od 39.713 hektarov vinogradov okuženih 7348, vina so pridelali 1.017.970 hektolitrov.

(Umrli) je véeraj dopoldne v Železnikih gosp. Alojzij Homan, c. kr. okr. glavar v pokoju. Pogreb bode jutri dopoldne ob 10. uri na pokopališču pri sv. Frančišku na Logu.

(Proti ciganom.) Ker se prebivalstvo kmetijskih občin vedno pritožuje o ciganski nadležnosti, je avstrijsko notranjsko ministerstvo storilo potrebne korake pri ogerski vladi, da bi se to vprašanje končno rešilo. Ogerska vlada je odgovorila, da bode državnemu zboru predložila načrt o prislilni naselitvi ciganov.

(S Toplic na Dolenjskem) se nam poroča: Meseca avgusta je došlo 153 gostov; do konca meseca je bilo letos 578 gostov. Ker upamo v septembru lepo gorko vreme, pričakujemo tudi mnogo gostov.

(Avstro-ogerska banka.) V véerajšnji seji generalnega sveta je bilo sklenjeno, da se bančno obrestno merilo zviša za cel odstotek, in velja torej od danes za eskompt obrestna mera 5%, za posojila na državno rento in bančna zastavna pisma 5½ in za druge vrednostne papirje 6%.

(Požar.) Dné 25. avgusta je v Starešineh cirkovške župnije na Štajerskem zgorelo 6 hiš z gospodarskimi poslopji. Pri L. Črnku, kjer je nastal ogenj, ni bilo nikogar doma, zato mu je zgorela vsa živina. Škode je nad 10.000 gld.

(Na Slatini) sedaj biva grof Hartenau, bivši bolgarski knez Aleksander.

(Vinorejci pozor!) C. kr. okr. glavarstvo v Krškem nam je doposlalo naslednji razglas: Iz državnih trtnic na Nižjem Avstrijskem, Štajerskem, Kranjskem in Primorskem se bodo, dokler bode zaloga zadostovala, na pomlad leta 1892. občinam, družbam in vinorejcem rezniki ameriških trt in tudi vkoreninjene trte, in sicer samo v tiste kraje, kateri so že od trtne uši ali phyloxere okuženi, — oddavali, in sicer: 1. tisoč reznikov navadne Riparije, Solonis in York Madeire, potem malolistnate Rupéstris po 3 gld.; 2. tisoč reznikov izbrane Riparije, Riparije portalis, Pailléres, Perrice, potem Jaquez po 6 gld.; 3. vkoreninjene trte pa brez izjeme po 10 gld. tisoč. Brezplačno se pa bode imenovana rastlinska zaloga izjemno takrat oddati mogla, kjer bodo hotela na občinske stroške tako imenovane

sajenice napraviti in se more upati, da bode taka naprava najmanj deset let obstala in da se bode pridobitek takih naprav vinorejeem za tisti kup, kakor iz državnih trtnic, oddajal. — To se po ukazu visoke c. kr. deželne vlade v Ljubljani z dné 22. avgusta 1891, št. 10.182, s tem pristavkom naznanjuje, da se prošnje za prepust trt pri glavarstvu in pri občinskih uradih zadnji čas do 10. oktobra 1891 morejo vložiti.

(Kupčija z jabolki.) Poroča se nam: Po Gorenjskem kupuje jabolka neka tuja družba, jednega člana te družbe ljudje imenujejo „barona“, kar mu menda ugaja. Opozarjamo nevedne ljudi, da so pred leti tudi tuji kupovali jabolka, nalagali v vagone, potem pa jo popihali. G. P. iz K. bi vedel o tem mnogo povedati, pa tudi drugi opeharjenci. Svetujemo torej sadjarjem, naj rajši domačinom iz Kranja in Škofje Loke prodajajo jabolka, ker kupce poznajo in ni treba stikati po svetu za njimi. Pregovor pravi: „Boliše, drži ga, ko lovi ga.“

(Društvo „Pravnik“) v Ljubljani napravi v nedeljo dné 20. t. m. izlet v Sežano.

(Žensko podružnico sv. Cirila in Metoda) so osnovali gospe in gospice v St. Jurju pri Celju.

(Redek cvet.) Na vrtu graščine Krumberg pri Dobu, ki je lastnina barona Rechbacha, poganja cvet neka inozemska rastlina, ki cvete na vsačih sto let. Pravega imena te rastline sam naš poročevalec ni vedel povedati. Cvet se bode razvil v enem tednu.

(Čitalnica v Vipavi) priredi dné 8. sept. t. l. veselico v svojih prostorih. Vspored: 1. Deklamacija. 2. Petje. 3. Igra. 4. Šaljiv prizor. 5. Prosta zabava. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina 20 kr., sedež 30 kr., k zabavi 50 kr.

(Dijaško kuhinjo) nameravajo osnovati prijatelji uboge slovenske mladine v Mariboru. Osnovni zbor bode dné 10. septembra ob 11. uri dopoldne v mariborski čitalnici.

(Na deželni nižji gimnaziji v Ptuj) se bodo učenci za I. razred sprejemali dné 16. septembra od 10.—12. ure. za druge tri razrede pa dné 17. septembra od 2.—4. ure popoldne. Sprejemna skušnja bode dné 16. septembra popoldne.

(Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.) Nameščena sta č. gg. novomašnika: Fr. Višnar v Lučab, Jernej Vukele na Prihovo; č. g. Ig. Rom je prevzel oskrbovanje župnije sv. Magdalene v Bramljah.

(Učiteljske premembe na Štajerskem.) Na ljudski šoli pri sv. Nikolaju blizu Ljutomera je dobil nadučiteljsko mesto g. M. Šalamun, doslej v Stopercih; g. V. Stolcar, podučitelj v Žitlah, je dobil učiteljsko mesto v Razboru; g. M. Lichtenwallner, podučitelj v Rušah, je dobil učiteljsko mesto ravno tam.

(Iz-pred porotnega sodišča.) Klobučar F. Spelot iz Gorice se je dné 12. julija sprl s svojo ženo ter jo z nekim lesom tako udaril po glavi, da je drugi dan umrla. Porotniki so z 10 proti 2 glasovoma zanikali vprašanje o hudodelstvu uboja, sodišče je pa zatožencea oprostilo. — Bivši diurnist E. Statin, ki je bil zaradi tatvin že petindvajsetkrat kaznovan, je bil zaradi novih tatvin obsojen na sedem let težke ječe, poostrene s postom vsak mesec. — 74letni berač Perko od Sv. Križa pri Trzinu je bil zaradi posilstva obsojen na pet let težke ječe, poostrene s postom.

Raznoterosti.

— V Würishofen prišel se je te dni zdravil kardinal Dominik Agostini, patrijarh v Benetkah.

— Nova bolezen. V Manjeru v Malabaru prikazala se je nova bolezen. Bolnika mrzlica trese, potem se mu pa začno delati mozolji po prstih in v 24 urah umrje.

— Angleški pijanci. Lani je bilo na Angleškem obsojenih zaradi pijanosti 250.000 oseb, mej temi 76.600 žensk.

— Pijan medved. V grudenski guberniji je kmet pred par leti vjel mladega medveda in ga potem doma redil. Medved je bil krotak in se je marsikaj naučil. Hlapec ga je nekajkrat vzel v gostilno, kjer je krčmar točil žganje. Nekega dné se pa medved sam napoti v gostilno in začne tam iz steklenice piti žganje. Spravil se je tudi na velik sod, v katerem je bilo žganje, in skušal ga razbiti. Krčmar in njegova družina so sedaj planili na medveda. Medved se pa ni šalil, ker je bil že malo pijan. Krčmarja in krčmarico je usmrtil, dve hčeri hudo ranil. Pivci so ušli iz gostilne in se čez nekaj časa povrnili s poleni in drogovi, da medveda ubijejo. Našli so medveda pijanega ležati pri žrtvah. Lastnik ga je potem hitro s puško ustrelil.

Telegrami.

Dunaj, 3. septembra. „Hlas Naroda“ odločno graja agitacijo „Narodnih Listov“ za demonstracije v razstavi povodom stoletnice kronanja Leopolda II., ker ima ta agitacija le ta namen, da ljudstvo ne zapazi razpora v mladočeški stranki.

Dunaj, 4. septembra. Suplent na državni gimnaziji v Ljubljani, Alojzij Tavčar, je imenovan za pravega učitelja in ob jednem premeščen na državno nižjo gimnazijo v Kočevju.

Rim, 4. septembra. „Capitan Fracassa“ poroča: Papež je predvčeraj zvečer čutil hude bolečine v čevih, zdravniki so svetovali popoln mir; avdijske so ustavljene. Bolezen sicer ni posebno nevarna, vendar proizvrača skrb.

Carjigrad, 3. sept. Veliki vezir Kiamil paša je odstavljen. Novi vezir je Djevdad paša, guverner na Kreti, vnanji minister pa Kifat paša, guverner v Smirni.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je mehko, toda ob enem uplivno, delovanje prebavnih organov vreljajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odprtje. — Cena steklenici 10 kr. (300—177)

Tuji.

2. septembra.

Pri **Maliču**: Paszkowsky, fizik; Schlieck, uradnik, z rodbino; Seidler in Osu, trgovca, z Dunaja. — Laurič, trgovec; Elsner, knjigotžec; Miakola, zasebnik, z rodbino, iz Trsta. — Stanek, inženir; Poneš s soprogo, in baron Debary, poročnik, iz Pulja. — Krek, prof. soproga, in Pattei, učiteljica, iz Grada. — Dernač s hčerjo iz Sevnice. — dr. Ungar z rodbino iz Toplice. — Stupnik, potovalec; Grünwald in Škof, trgovec, iz Jaske. — Kellar, trgovec, iz Frankobroda. — Gralič iz Zagreba. — Plesche, zasebnik, z rodbino, iz Prage. — Schmidt, zasebnik, iz Vipave.

Pri **Stona**: pl. Orion, podpolkovnik, s sinom; Bruchla, potovalec; Conrat z rodbino, Kirnbauer, Rein, trgovec, z Dunaja. — Saje, župnik, iz Stange. — Pundschu, zdravnikova vdova, s hčerjo, iz Malega Lušinja. — Schuller, zasebnik, z Dolenjskega. — Slanc, zasebnik, z Zidanega Mosta. — Schwarz iz Celja. — Perko, železniški uradnik, iz Poličan. — Kerschitz iz Podklošva. — Grašek, trgovec, iz Kamnika. — Hirschman, trgovec, z Ogerskega. — Pučnik in Florian iz Kranja. — Baron Schönberger, fml., iz Maribora. — Maurer s sinom iz Trsta. — Chwolson, profesor, iz Peterburga. — Kollerich, tovarnar, iz Budimpešte. — Nauendorf, trgovec, iz Berolina.

Pri **avstrijskem caru**: Steklasa, profesor, iz Zagreba.

Pri **bavarskem dvoru**: Michitsch in Aizman, zasebnika, z Dunaja. — Ballan, stotnik, s soprogo, iz Grada.

Pri **južnem kolodvoru**: Penea, Vohine, in Gerčar s hčerjo, iz Mokronoga. — Valič, uradnikova soproga, iz Belovara. — Sketh, potovalec, iz Maribora. — Maren, uradnik, z nečakinjo, iz Trsta. — Müller, zidar, z Dunaja.

Umrli so:

1. septembra. Marija Seliskar, zidarjeva žena, 25 let, Gruberjeve ulice 4. jetika. — Frančiška Močivnikar, zidarjeva žena, 55 let, sv. Petra cesta 23, kronično trganje.

2. septembra. Ivan Cirkelbach, krojač, 59 let, Kravja dolina 11, sušica možgan. — Avepista Sustersič, delavčeva hči, 17 dni, Tržaška cesta 28, katar v želodcu.

V bolnišnici:

30. avgusta. Marka Povše, hlapec, 60 let, oslavljenje moči. 31. avgusta. Ana Tabernik, delavka, 31 let, jetika.

1. septembra. Matija Šein, mizarški vajenec, 15 let, jetika. — Marija Bider, gostija, 70 let, marasmus.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomerna v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	740.3	14.9	brezv.	megla	
8. u. pop.	739.1	25.2	šel. svzh.	jasno	00.0
9. u. zveč.	739.5	17.8			

Srednja temperatura 19.3°, za 2.8° nad normalom

Dr. Franc Jurtéla
ima od 2. septembra tega leta nadalje svojo
odvetniško pisarno
v Šmariji (St. Marcin bei Erlachstein)
(1351) nasproti c. kr. davčnemu uradu. (1)

Jožef Deiller,
tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,
Dunaj, VII., Zieglergasse 27.
Zastopnik: Franc Brückner.
Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:
pluviali, dalmatike, velumi, stole, baldahini, bandera itd. itd.,
pa tudi (26—16)
cela mašna obleka v najprilnejši obliki.

Dunajska borza.					
Dné 4. septembra.			Dné 3. septembra.		
Papirna renta 5%, 16% davka	90	gld. 85 kr.	Ogerska zlata renta 4%	103	gld. — kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	90	65	Ogerska papirna renta 5%	100	40
Zlata renta 4%, davka prosta	109	75	4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	135	75
Papirna renta 5%, davka prosta	102	10	5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	147	50
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1014	—	Državne srečke l. 1864., 100 gld.	180	20
Ered tne akcije, 160 gld.	278	25	Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97	—
London, 10 fantov strl.	117	15	Zastavna pisma	100	40
Napoleonondor (20 fr.)	9	31	Kreditne srečke, 100 gld.	184	50
Cesarski cekini	5	56	St. Genois srečke, 40 gld.	60	—
Nemških mark 100	57	52 1/2			

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 75 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17
Rudolfove srečke, 10 gld.	20
Salmove srečke, 40 gld.	59
Windischgraezove srečke, 20 gld.	49
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2700	—
Akcije južne železnice, 200 gld. ar.	101
Papirni rubelj	1
Laških lir 100	46

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,
L. Wollzeile št. 10.
Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.
Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:
4% gališke propinacijske zadolžnice.
4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercionalne banke.
4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

50.000 goldinarjev
se dobi z jedno
ogersko hipotečno promeso
à 1 1/2 gld. in 50 kr. kolek.
Žrebanje že dné 15. septembra!